

SAŽETAK PRESUDE

APOSTU PROTIV RUMUNJSKE OD 3. VELJAČE 2015. GODINE ZAHTJEV BROJ 22765/12

Objava podataka iz osobnog života bivšeg gradonačelnika iz kaznenog spisa dovela je do povrede njegovog prava na privatni život

❖ ČINJENICE

Podnositelj zahtjeva je bivši gradonačelnik jednog grada u Rumunjskoj.

Tijekom 2011. godine rumunjsko tužiteljstvo pokrenulo je istragu protiv podnositelja, njegove supruge i tri poduzetnika zbog sumnje na koruptivne aktivnosti počinjene u funkciji gradonačelnika. Dana 9. studenog 2011. godine, policijski službenici izvršili su pretragu podnositeljevog doma te je podnositelj odveden pred istražnog suca koji mu je odredio istražni zatvor. Istraga protiv podnositelja naknadno je proširena zbog sumnje na zlouporabu položaja, poticanje i sudjelovanje u krivotvorenju. Istražni zatvor protiv podnositelja produljivan je u nekoliko navrata.

Podnositeljeve žalbe protiv rješenja kojim je određen istražni zatvor i protiv rješenja kojim je isti produljivan odbijene su zbog prirode, ozbiljnosti i koruptivnog obilježja kaznenih djela koja su mu stavljena na teret, kao i zbog opasnosti da bi mogao utjecati na svjedoke, a što bi moglo dovesti do ometanja tijeka postupka. U prosincu 2011. godine rumunjsko tužiteljstvo podiglo je protiv podnositelja i još četiri osobe optužnicu zbog sumnje na počinjenje nekoliko kaznenih djela s koruptivnim obilježjem te pranja novca i krivotvorenja. Kazneni postupak još uvijek traje. Tijekom istražnog postupka nekoliko rumunjskih novina objavilo je informacije o prikupljenim dokazima, i to posebice onima koji su proizašli iz nadzora i tehničkog snimanja telefonskih razgovora i drugih komunikacija na daljinu, uključujući razgovore između podnositelja i osoba u odnosu na koje istraga nije bila određena. Isto tako, došlo je i do objavljivanja službenih dokumenata iz spisa predmeta. Predmetni članci obuhvaćali su i informacije iz podnositeljevog privatnog života koje nisu bile povezane s istragom koja je protiv njega pokrenuta.

Pozivajući se na članak 3. Konvencije, podnositelj je prigovarao na uvjete u istražnom zatvoru, posebice na prenapučenost, neodgovarajuće grijanje, nedostatak svjetlosti i higijene. Nadalje, pozivajući se na članak 8. Konvencije podnositelj je prigovarao kako je zbog curenja informacija o radnjama poduzetim tijekom istrage došlo do povrede njegovog prava na privatni i obiteljski život.

❖ OCJENA SUDA

U odnosu na članak 3. Konvencije

Sud je ustanovio kako su uvjeti boravka u istražnom zatvoru podnositelju prouzročili štetu koja je prekoračila neizbježan stupanj patnje svojstvene istražnom zatvoru te da je ostvaren minimalni stupanj ozbiljnosti koji je potreban da bi se radilo o ponižavajućem postupanju u okviru članka 3. Konvencije.

U odnosu na članak 8. Konvencije

Sud je primijetio kako je objavljivanjem snimljenih razgovora u novinama došlo do otkrivanja informacija iz privatnog života podnositelja zbog čega je podnositelj stavljen u nepovoljan položaj te je stvoren dojam kako je počinitelj kriv za djela koja su mu stavljena na teret bez da je prethodno u kaznenom postupku

donesena odluka o njegovoj krivnji. Nadalje, neki od objavljenih razgovora bili su isključivo privatne prirode te se uopće nisu odnosili na kaznena djela koja su mu stavljena tereta ili je njihova povezanost s istima bila neznatna.

Sud je primijetio kako se sama bit podnositeljevog prigovora odnosi na činjenicu da su nadležna tijela dopustila curenje informacija u medije, a ne toliko samo objavljivanje *per se*. Stoga Sud nije smatrao relevantnim Vladin argument kako je podnositelj imao pravo na podnošenje tužbe protiv novinara i novina koje su objavile navedene informacije. Sud je primijetio kako nakon što je informacija objavljena, podnositelj više nije imao na raspolaganju pravno sredstvo kojim bi zaštitio svoj ugled budući da je postupak u tom trenutku još uvijek bio u fazi istrage tijekom koje podnositelj nije bio u mogućnosti osporavati točnost i interpretaciju spornih snimki. Nadalje, podnositelj nije bio u mogućnosti podnijeti tužbu protiv nadležnih tijela zbog curenja informacija, a zbog toga što nije identificirana osoba čijom krivnjom je do tog curenja došlo, podnositelju bi bio nametnut prekomjerni individualni podnošenjem tužbe prema općim propisima za naknadu štete.

Sud je primijetio kako objavljivanje informacija iz spisa predmeta nije doprinijelo učinkovitosti istrage niti je bilo društveno potrebno. Curenje informacija stoga nije bilo opravdano. Sud je ustanovio kao su kazneni spisi s razlogom predmet sudske kontrole, ali kako takva kontrola postaje bespredmetna u trenutku kad se informacije iz kaznenog spisa objave u javnosti. Sud je zaključio da država nije osigurala zaštitu informacija koje su se nalazile u njezinom posjedu na način kojim bi se osigurala zaštita podnositeljevog prava na privatni život te da podnositelju nije omogućila zadovoljštinu nakon što je došlo do razotkrivanja takvih informacija.

Sud je stoga ustanovio kako je došlo do povrede članka 8. Konvencije.

❖ PRAVIČNA NAKNADA

Sud je odbacio podnositeljev zahtjev za pravičnom naknadom kao nepravodoban.

Ovaj sažetak izradio je Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava. Sažetak ne predstavlja službeni dokument Europskog suda za ljudska prava te ne obvezuje taj Sud.

© Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava.